

СТРАНЦИТЕ НИ ГО "З

**Судиите сметаат дека проблемот треба да се лоцира на друга адреса, но и во државата која мора да застане во одбрана на нивното ре-
номе. Дали нешто од ова ќе има корист, останува да видиме, бидејќи сите патишта водат кон изворот на нештата, а само кај нас погледите се свртени во спротивна насока.**

Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

Македонското судство кое одамна се наоѓа во центарот на вниманието и постојано е критикувано поради бавните судски разрешници покренати поради коруптивни или други дејствија на политичарите и високите државни службеници, повторно си ја брани честа, без да си ја чукне главата оти наталожените проблеми се наоѓаат внатре, во системот, а не кај надворешните фактори, кои посочуваат, обвинуваат или ги мешаат прстите во внатрешните односи во државата.

Политичките притисоци кои доаѓаат од внатре или од надвор, од странство, нема никогаш да престанат, бидејќи всушност тоа спаѓа во делокругот на нивната работа. Тие можат да се намалат само доколку има волја судството да се отргне од канџите на политиката, која секогаш имала големо влијание врз неговото работење. Не е спорно дека тоа се случува, бидејќи како поинаку би се опишале почнатите судски процеси против значајните политичари и повисоките државни службеници, кои никако да се најдат на обвинителните клупи за да се бранат или да се избрише црната дамка која во нивната кариера ја создале обвинителите.

Оттаму се и констатирани-те слабости, кои никако да се отстранат. Ако со измените и

дополнувањата во Законот за кривична постапка и во Кривичниот законик се отвори простор за забрзување на судските процеси, сега на потег е македонското судство, кое мора ширум да ги отвори очите, а не да се брани од неконвенционалните напади. Суштината не мора да се бара во "муабетењето на одредени странски дипломати", туку во своите редови, кои се во мошине блиски односи со политичките структури во земјата.

МЕШАЊЕ

Црната листа на македонското судство која ја објави САД, создаде голема нервоза и револт кај судиите, но не поради фактот што болеста и заразата трае со години во "јустицијата", туку поради имињата кои се наоѓаат на неа, а која Американците убаво ја обландираа како "Судски случаи на корупција на високи

функционери". Притоа не е тајна дека подготвувач на овој документ е амбасадорот на САД во Македонија, Лоренс Батлер, кој е во заминување. На последната средба на членовите на "Американско - македонската стопанска комора" тој ги преду-

која објавувањето на црната листа го оквалификува како "притисок врз судовите и судиите".

Претседателката на Основниот суд Скопје 1 Скопје, каде што се наоѓаат најголем број спорни предмети наведени на листата, најави дека писмено ќе реагира и до американскиот амбасадор во Македонија, Лоренс Батлер. "Македонското судство функционира врз механизмите на внатрешна контрола и никој не смее да влијае врз судиите во решавањето на предметите во однос на донесувањето одлука или забрзувањето на процесот", истакна Кацарска.

Според неа, неспорно е дека граѓаните имаат право да знаат како се дели правдата и како судиите кои се носители на јавни функции се справуваат со задачите, но како што нагласи, во овој случај се истакнати списоци на предмети и дел од имињата на судиите.

"Непримерно е да се истакнат имиња на дел од судиите, а за некои судии да се вели дека се недостапни, а притоа од изјавата на амбасадорот на САД во Македонија, Лоренс Батлер, јасно произлезе дека се користени податоци од медиумите", изјави Кацарска.

Во прилог на ова, таа додаде дека се поставува прашањето врз кои меѓународни принципи го прави тоа американската Амбасада, објавувајќи ја црната листа на судски случаи без судски епилог.

"Не е направена анализа за причините за временското траење на постапката и низ кои стадиуми минуваат", рече Кацарска, појаснувајќи дека рокот во кој ќе биде завршен некој предмет, меѓу другото, зависи од комплексноста на случајот, бројот на обвиненија и начинот на кој е воден случајот од Основно-

преди судиите и навести дека вакво нешто се подготвува и тоа ќе претставува јавна шлаганица и за нашава држава. Затоа, судиите не треба да ги боли тоа што беа прозвани со име и презиме, или својот "кец" за делењето правда да го оправдуваат со мешањето во внатрешните работи на судството и на нашата држава. Тоа нека му го препуштат на Министерството за надворешни работи, на премиерот Бучковски или на претседателот Црвенковски, кои треба да ги опоменуваат ваквите дипломати за непримерно однесување.

"Правење и објавување списоци на предмети и судии претставува директно мешање и нарушување на независната и самостојна позиција на судскиот систем", беше првата реакција на македонските судии, кои се криеја зад грбот на претседателката на Основниот суд Скопје 1 Скопје, Добрила Кацарска,

АКО ПАА" СУДСТВОТО

то јавно обвинителство и МВР. Судијката Кацарска, потенци- ра дека Судот работи тран- спарентно и е отворен за со- работка за сите, поради што, како што додаде, недолично е да се изнесуваат неточни информации во јавноста, без претходно да бидат провере- ни во оваа институција. Таа : посебно се задржа на два : предмета, кои постојано се : вртат по медиумите, а за кои : биле изнесени погрешни по- : датоци. Кацарска истакна де- : ка предметот "Катастар" ѝ бил : доделен на судијката Сне- : жана Бајлозова дури на 7 : април 2003 година, додека : пресудата била донесена на : 15 април минатата година, : при што требало да се има : предвид дека станува збор : за шест обвинети лица, кои : се бранеле од слобода, а пос- : тапката била водена со стар- : рите законски прописи. Прет-

ПРЕТСЕДАТЕЛКА НА ОСНОВНИОТ СУД СКОПЈЕ 1 СКОПЈЕ, ДОБРИЛА КАЦАРСКА

МОЖЕА ДА ПРАШААТ!

☀ Госпоѓа Кацарска, од неодамна сте на функцијата претседател на Основниот суд Скопје 1 Скопје, а во исто време беше објавена американската црна листа на македонски судии на која фигурираат повеќе Ваши колеги. Дали реагиравте остро затоа што повеќето судии се од Вашиот суд, се обидовте да ги заштитите или за тоа има друга причина? Зошто на ова не реагираше Врховниот суд или Републичкиот судски совет, кои се највисоки државни инстанции од оваа област во земјата?

КАЦАРСКА: Реагирав на објавувањето на имињата на судиите од овој Суд, бидејќи од страна на А1 телевизија беа објавени неточни податоци. Истовремено, мојата реакција беше предизвикана и од тоа што веднаш по стапувањето на функцијата претседател на овој Суд испратив писмено известување до сите средства за јавно информирање, со кое ги информирав дека сите информации за работата на Судот можат да ги добијат лично од мене и од назначените портпароли, судијата Милан Доганџински, заменик - претседател на Судот, кој може да одговара од областа на кривичната материја и судијата Седат Реџепаџиќ, одговорен за истрага, што ќе одговара за прашања од истрагата. Во тој допис беа дадени телефонските броеви, така што заинтересираните можеа во секое време да се јават и да се информираат за сè што сакаат да прашаат. Токму поради тоа овој Суд почна да работи транспарентно, значи не спречувам ниту еден новинар или амбасада, или било кој заинтересиран да се информира за некој предмет. Затоа сметав дека во јавноста не треба да се објавуваат неточни податоци, а недолично е и истакнувањето на имиња на судии кои ми ги водат тие предмети. Дали за оваа работа требало да се јави Врховниот суд или некој друг орган, Апелациониот суд, тоа не би сакала да го коментирам, доколку некој најде причина дека треба да коментира, тоа е негово право. Лично сметав дека требаше да се јавам и тоа го побараа судиите затоа што беа истакнати имиња на судии од овој Суд.

☀ Во еден дел од Вашето реагирање се потенцира дека со објавувањето на црната листа се нарушува дипломатското однесување, односно тоа значи мешање во внатрешните работи на судството и на РМ. Дали Вашиот став можевте координирано да го браните со Министерството за надворешни работи, во чија надлежност е оваа задача, како и со претседателот кој ја има таа одговорност?

КАЦАРСКА: Во својот став вие одите малку пошироко и поради тоа не се согласувам со вас во целост. Мојата реакција беше само поради тоа што се мешаат во работата на овој Суд. Инаку, што се однесува до американската Амбасада која направила листи, тоа е нејзино право. Ако тие така сметаат, јас не се мешам во нивната работа. Но, ако тие сакаат да истакнат предмети кои се актуелни во овој Суд, ако сакаат да кажат колкав е временскиот период за кој се водат тие предмети, требаше да побараат информација од нас. И мојата реакција беше токму за овој дел, бидејќи се истакнува период кој не соодветствува со правиот период. Како пример би го навела предметот за Војо Михајловски, судијката Гордана Спиреска го работи тој предмет од јануари, а беше истакнато дека таа го води предметот 26 месеци. Тука реагирав, тоа не се точни податоци.

☀ Поради тоа што кратко време сте на оваа функција, дали имавте можност да направите внатрешна контрола во однос на одвивањето на посочените предмети?

КАЦАРСКА: Да, направена е контрола. Знам кои предмети на кој судија му се дадени, во кој временски период ги суди, кои дејствија треба да се преземат и сл. Меѓутоа, немам никакви ингеренции да им давам налог на судиите каква пресуда да донесат ниту, пак, во периодот додека јас ќе бидам претседател на овој Суд нема да се вмешам во работата на судијата, од аспект каква одлука тој треба да донесе.

☀ Може ли да се забрзаат процесите за овие предмети, бидејќи се отстранети законските пречки, донесени се измените и дополнувањата на Законот за кривична постапка и на Кривичниот законик?

КАЦАРСКА: Токму тоа и го кажав во моето реагирање. На пример, предметот познат како "Катастар", судијката Снежана Бајлозова го водеше по стариот ЗКП, со новиот Закон за кривична постапка, се олесни работата и ќе се забрзаат постапките. Тоа сигурно ќе биде така. Дали може да се забрзаат предметите, односно да се добие нивна завршница, на тоа прашање би ви одговорила кратко - очекувам дека во моментот кога ќе се исполнат сите законски услови за да се донесе пресуда, судиите ќе ја донесат. Не може да стане збор за одолговлекување на постапката од субјективни причини, затоа што наводно судијата се плаши или едноставно бега од завршувањето на тој предмет. Напротив, судиите ги судат тие предмети.

седателката на Основниот суд Скопје 1 Скопје, Добрила Кацарска негираше дека судијата Гордана Спиреска го суди предметот за Војо Михајловски цели 26 месеци, подвлекувајќи дека таа го добила во јануари годинава, а веќе се закажани судски претреси за 23 и за 28 март.

ЛИСТАТА

Ова не е прв пат судиите да се бранат против надворешните напади, кои зачестија по острите критики адресирани до нив. Не така одамна, по првите најави дека се подготвува таква листа, претседателот на Здружението на судиите на РМ, Агим Мифтари, изјави дека за нив е некоректно некој еднадвор да прави црни листи и доколку некој има докази за коруптираност треба тоа да го при-

јави во Обвинителството. Тогаш на слична линија беше и коментарот на членот на Антикорупциската комисија, Слаѓана Тасева.

"Немањето одговор од релевантните судски инстанции ја покажува сопствената слабост и немање интегритет на еден од столбовите на власта", изјави членот на Антикорупциската комисија Слаѓана Тасева.

Македонија има свои институции за оценка на сопственото судство и објавувањето листи не е ништо друго освен мешање во работите на една држава, коментираше Тасева.

"Не знам до кога ќе паѓаме на ваквите провокации и мешање во нашите работи. Кој им дал право да прават црна листа на нашите судии, дали овој или оној е корумпиран или не. Тоа е работа на нашите институции", истакна Слаѓана Тасева.

Но, тоа не ги отрезни надлежните фактори, па секој си го одработи своето. На 14

март Америка ја објави црната листа на криминални случаи без судски епилог, насловена како "Судски случаи на корупција на високи функционери".

Никола Тасев, Душко Аврамовски, Бесник Фетаи се обвинети за спорната приватизација на "Нова Македонија", чиј предмет го води судијата Шазивар Исеини. Случајот се влече 28 месеци. Војо Михајловски се товари за малверзациите во Фондот за здравство, а предметот ѝ е доделен на судијката Гордана Спиреска. Спорот се води 26 месеци. Мирче Ѓорѓоски беше обвинет за спорното купување на вилата на Водно од страна на семејството Георгиевски, а случајот (27 месеци) бил во рацете на судијката Снежана Бајлосова. Амди Бајрам и Илко Георгиев за случајот "Македонка" - Штип, кај судијата Стојан Милов, се провлекуваше низ правосудството околу 22 месеца. За Ламбе Арнаудов, кој се товари за злоупотреби во

ЕСМ, според Амбасадата на САД, информацијата за судијата не е достапна, а процесот трае 16 месеци. Со слична информација Амбасадата се произнесе за случајот на Борче Сибиновски, кој трае 22 месеца, но информацијата за судијата не е достапна. За Драган Даравелски, случајот "Царина", информацијата за судијата не е достапна, а процесот трае 21 месец. Методија Смиленски, се товари за судбината на "Експорт импорт банка". Името на судијата не е достапно, а случајот е во судниците 19 месеци. Ларс Клинк, обвинет за случајот казино "Аполонија" (16 месеци), во хотелот "Југо" - Гевгелија, се товари за перење пари, затајување данок, а информацијата за судијата не е достапна. Љупчо Поповски, обвинет за примање мито, името на судијата не е достапно (11 месеци). Последното име кое е на оваа листа е Љубе Трпевски, обвинет за случајот "Експорт импорт банка" (10 месеци).

МЕМОРИРАЈТЕ НОВИ БРОЕВИ ЗА МОБИМАК УСЛУГИ

070 6622/6627
070 122
ИНФО ЦЕНТАР

070 131313
070 125
ГОВОРНА ПОШТА

070 6626
070 1414
RED HOT - ГОВОРЕН АВТОМАТ

070 6624
070 1234
ДОПОЛНУВАЊЕ НА СМЕТКА

070 6625
070 1235
ПРОВЕРКА НА СМЕТКА

070 142 500
070 122
КЛУБ 360 НАРАЧКИ

Новите броеви за услугите се валидни.

До 31.03.2005 ќе можете да ги користите и старите и новите броеви на услугите. Промената на броевите е направена согласно законската регулатива за измена и унификација на нумерацијата за телекомуникациските мрежи во Република Македонија.

www.mobimak.com.mk, e-mail: kontakt@mobimak.com.mk, тел: 070 122

МОБИМАК